

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 51/2013-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., vedené pod sp. zn. Rvp 13321/2012 až sp. zn. Rvp 13333/2012, sp. zn. Rvp 13335/2012 až sp. zn. Rvp 13338/2012 a sp. zn. Rvp 13340/2012, zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., Advokátska kancelária F., s. r. o., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 1 Er 1758/2010 z 27. marca 2012, sp. zn. 1 Er 3000/2010 zo 14. februára 2012, sp. zn. 1 Er 124/2011 z 20. marca 2012, sp. zn. 1 Er 2996/2010 z 20. marca 2012, sp. zn. 1 Er 679/2008 z 8. marca 2012, sp. zn. 2 Er 1218/2007 z 12. marca 2012, sp. zn. 1 Er 1755/2010 zo 16. februára 2012, sp. zn. 2 Er 1064/2008 zo 14. marca 2012, sp. zn. 1 Er 2466/2010 z 5. marca 2012, sp. zn. 1 Er 1226/2007 z 9. marca 2012, sp. zn. 1 Er 1225/2007 z 9. marca 2012, sp. zn. 2 Er 1097/2008 z 13. marca 2012, sp. zn. 1 Er 72/2011 z 22. marca 2012, sp. zn. 1 Er 1753/2010 z 20. marca 2012, sp. zn. 1 Er 2900/2010 z 15. marca 2012, sp. zn. 15 Er 118/2008 zo 6. marca 2012, sp. zn. 1 Er 2130/2010 z 15. februára 2012 a sp. zn. 1 Er 2915/2010 zo 16. februára 2012 a namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd postupom a uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14 CoE 252/2012 z 13. júla 2012, sp. zn. 14 CoE 243/2012 z 13. júla 2012, sp. zn. 43 CoE 187/2012 z 19. júla 2012, sp. zn. 43 CoE 189/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 1 CoE 339/2012 z 12. júla 2012, sp. zn. 43 CoE 219/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 13 CoE 163/2012 z 2. augusta 2012, sp. zn. 13 CoE 190/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 43 CoE 175/2012 z 19. júla 2012, sp. zn. 1 CoE 340/2012 z 12. júla 2012, sp. zn. 13 CoE 166/2012 z 2. augusta 2012, sp. zn. 13 CoE 189/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 13 CoE 162/2012 zo 6. augusta 2012, sp. zn. 13 CoE 164/2012 z 2. augusta 2012, sp. zn. 14 CoE 246/2012 z 13. júla 2012, sp. zn. 2 CoE 295/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 43 CoE 177/2012 z 31. júla 2012 a sp. zn. 1 CoE 329/2012 z 12. júla 2012 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod sp. zn. Rvp 13321/2012 až sp. zn. Rvp 13333/2012, sp. zn. Rvp 13335/2012 až sp. zn. Rvp 13338/2012 a sp. zn. Rvp 13340/2012 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 13321/2012.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 25. októbra 2012 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorými namieta porušenie svojich práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva

podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom a uzneseniami Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 Er 1758/2010 z 27. marca 2012, sp. zn. 1 Er 3000/2010 zo 14. februára 2012, sp. zn. 1 Er 124/2011 z 20. marca 2012, sp. zn. 1 Er 2996/2010 z 20. marca 2012, sp. zn. 1 Er 679/2008 z 8. marca 2012, sp. zn. 2 Er 1218/2007 z 12. marca 2012, sp. zn. 1 Er 1755/2010 zo 16. februára 2012, sp. zn. 2 Er 1064/2008 zo 14. marca 2012, sp. zn. 1 Er 2466/2010 z 5. marca 2012, sp. zn. 1 Er 1226/2007 z 9. marca 2012, sp. zn. 1 Er 1225/2007 z 9. marca 2012, sp. zn. 2 Er 1097/2008 z 13. marca 2012, sp. zn. 1 Er 72/2011 z 22. marca 2012, sp. zn. 1 Er 1753/2010 z 20. marca 2012, sp. zn. 1 Er 2900/2010 z 15. marca 2012, sp. zn. 15 Er 118/2008 zo 6. marca 2012, sp. zn. 1 Er 2130/2010 z 15. februára 2012 a sp. zn. 1 Er 2915/2010 zo 16. februára 2012 (ďalej len „napadnuté rozhodnutia okresného súdu“) a porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu postupom a uzneseniami Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 CoE 252/2012 z 13. júla 2012, sp. zn. 14 CoE 243/2012 z 13. júla 2012, sp. zn. 43 CoE 187/2012 z 19. júla 2012, sp. zn. 43 CoE 189/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 1 CoE 339/2012 z 12. júla 2012, sp. zn. 43 CoE 219/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 13 CoE 163/2012 z 2. augusta 2012, sp. zn. 13 CoE 190/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 43 CoE 175/2012 z 19. júla 2012, sp. zn. 1 CoE 340/2012 z 12. júla 2012, sp. zn. 13 CoE 166/2012 z 2. augusta 2012, sp. zn. 13 CoE 189/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 13 CoE 162/2012 zo 6. augusta 2012, sp. zn. 13 CoE 164/2012 z 2. augusta 2012, sp. zn. 14 CoE 246/2012 z 13. júla 2012, sp. zn. 2 CoE 295/2012 z 31. júla 2012, sp. zn. 43 CoE 177/2012 z 31. júla 2012 a sp. zn. 1 CoE 329/2012 z 12. júla 2012 (ďalej len „napadnuté rozhodnutia krajského súdu“).

2. Zo sťažností vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov. Sťažovateľka poskytla na základe zmluvy o úvere uzavretej s dlžníkmi úver, ktorý boli títo povinní vrátiť podľa podmienok dojednaných v úverovej zmluve. Keďže dlžníci dobrovoľne nezaplatili svoj dlh, tento sa stal splatným a v nadväznosti na podmienky dojednaní v zmluve o úvere obsahujúcej aj rozhodcovskú doložku bolo sťažovateľkou začaté rozhodcovské konanie

pred ňou zvoleným rozhodcovským súdom. Rozhodcovské rozsudky súdu sa stali exekučným titulom na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor na základe poverenia udeleného okresným súdom začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu. V priebehu exekučného konania okresný súd svojimi uzneseniami exekúcie zastavil (príp. aj vyhlásil za neprípustné). Krajský súd na odvolanie sťažovateľky svojimi napadnutými rozhodnutiami potvrdil napadnuté rozhodnutia okresného súdu ako vecne správne.

3. Sťažovateľka vo svojich sťažnostiach napadla právne závery okresného súdu a krajského súdu a vytkla im ich nesprávnosť z hľadiska právneho posúdenia relevantných hmotnoprávných ustanovení príslušných právnych predpisov vzťahujúcich sa na predmetné právne veci.

3.1 Podľa sťažovateľky okresný súd porušil jej základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že v napadnutých rozhodnutiach rozhodol nad rámec zverenej právomoci, svojím postupom jej ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom, nedostatočne zistil skutkový stav a nevykonal náležité dokazovanie a svoje rozhodnutia formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácií práva. Všeobecné súdy v napadnutých konaniach porušili podľa sťažovateľky jej základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie aj tým, že nenariadili vo veciach ústne pojednávanie napriek tomu, že od 9. augusta 2012 je účinné nové znenie § 57 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), ktoré takúto povinnosť v prípadoch, ako sú aj sťažovateľkine, súdom ukladá.

Sťažovateľka predovšetkým namieta, že všeobecný súd, ktorý koná ako súd exekučný, nie je oprávnený vykonávať úkony smerujúce k opätovnému komplexnému rozhodovaniu o veci (revízny postup), a ak právny poriadok upravuje nástroje právnej kontroly a zodpovednostné mechanizmy ochrany práv subjektov, nemôže ich nahrádzať vlastnou činnosťou. Poukázala predovšetkým na právoplatnosť rozhodcovských rozsudkov.

Podľa tvrdení sťažovateľky tým, že exekučný súd konal nad rámec zverenej právomoci, porušil princíp legality a zásadu začatia konania na návrh, rovnosť účastníkov konania i právo na spravodlivý súdny proces, čím došlo k porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 14 dohovoru, ako aj čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu.

3.2 Krajský súd podľa tvrdení sťažovateľky v bode 1 označené práva porušil predovšetkým tým, že nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie a svoje rozhodnutie založil na skutočnostiach, ktorých existencia nebola dokázaná, pričom svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybnjej aplikácie a interpretácie práva.

4. V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom a napadnutým rozhodnutím okresného súdu, zruší napadnuté rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania. Sťažovateľka tiež žiadala, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí krajského súdu.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II. A

K spoločnému prerokovaniu vecí

7. Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“). V zmysle § 112 ods. 1 OSP môže súd v záujme hospodárnosti konania spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

8. S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 13321/2012 až sp. zn. Rvp 13333/2012, sp. zn. Rvp 13335/2012 až sp. zn. Rvp 13338/2012 a sp. zn. Rvp 13340/2012 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností, ako aj vzhľadom na totožnosť v osobe sťažovateľky, okresného súdu a krajského súdu, proti ktorým sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd o spojení sťažností na spoločné konanie tak, ako je to uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

**K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1
a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu,
ako aj k namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom
a napadnutými uzneseniami okresného súdu**

9. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľka môže domôcť využitím jej dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

10. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutia okresného súdu, ústavný súd vzhľadom na už uvedené poukazuje na skutočnosť, že proti týmto bolo možné podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok (čo sťažovateľka aj využila), a preto sťažnosť v tejto časti bolo potrebné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona

o ústavnom súde, tak ako v iných obdobných sťažnostiach sťažovateľky doručených ústavnému súdu (napr. rozhodnutím sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012).

K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu postupom a napadnutými uzneseniami krajského súdu

11. Zo sťažností vyplýva, že napadnutými rozhodnutiami (pozri I. časť odôvodnenia tohto rozhodnutia, pozn.) krajský súd potvrdil rozhodnutia okresného súdu o zastavení exekúcií (príp. i ich vyhlásení za neprípustné).

Ústavný súd po preskúmaní sťažností zistil, že argumenty (námietky) sťažovateľky týkajúce sa najmä právomocí všeobecných súdov, spôsobilosti exekučných titulov, posúdenia zmlúv o úvere, ich obsahu a náležitostí ako zmlúv „v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch“ a iné sú v podstate totožné s jej argumentmi, ktoré použila v stovkách sťažností, o ktorých už ústavný súd v minulosti rozhodol tak, že ich vo vzťahu k odvolacím súdom odmietol ako zjavne neopodstatnené (napr. sp. zn. III. ÚS 242/2011 z 31. mája 2011, sp. zn. II. ÚS 473/2011 z 20. októbra 2011, sp. zn. II. ÚS 379/2011 zo 7. septembra 2011, sp. zn. I. ÚS 382/2012 z 22. augusta 2012 a sp. zn. III. ÚS 416/2012 z 12. septembra 2012), ako aj ďalších rozhodnutiach týkajúcich sa obdobných sťažností sťažovateľky z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, pri akceptovaní právnych záverov rozhodnutí všeobecných súdov o zastavení exekúcie.

Ústavný súd preto sťažnosti sťažovateľky bez podrobnejšej argumentácie odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka, ktorá je právne zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nerešpektuje zákon o ústavnom súde, a napriek viacerým upozoreniam (napr. I. ÚS 283/2012, III. ÚS 328/2012, III. ÚS 329/2012 a iné) predkladá také sťažnosti, ktoré neobsahujú náležitosti ustanovené citovaným zákonom. V posudzovanom prípade síce sťažovateľka v petite sťažností označila

rozhodnutia krajského súdu, ktorými malo dôjsť k porušeniu jej označených práv, a zároveň na úvodnej strane svojich sťažností uvádza ako prílohy „*dokumenty podľa textu*“, no napriek tomu ústavnému súdu (okrem splnomocnenia) žiadne písomné podklady nedoručila, v sťažnostiach dokonca ani neidentifikovala osobu dlžníka. Keďže nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podaní sťažovateľov ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti, sťažnosti sťažovateľky odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj z dôvodu nesplnenia zákonom predpísaných náležitostí.

13. Vzhľadom na odmietnutie sťažností ako celku ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľky v nich uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomu rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2013